

ZOR GÜNLERİN SINAVI

İşçi sınıfı partilerinin gelişip güçlenmesi hem nitel, hem nicel olarak kendini gösterir. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partileri için nitelik nicel gelişmeden öncelikli önem taşır. Partinin işçi sınıfının partisi olma niteliği gelişmiş, yetkin, tam değilse eğer, sayıların çokluğu o çokluğa orantılı bir ağırlık taşımaz. Partinin programı tüzüğü, demokratik merkezîyetçi örgütleniş, işleyiş ve disiplini, ideolojik yetişkinliği ve eylemsel etkinliği partinin niteliğini oluşturan bileşkenlerdir. Nitel yetişkinlikle birlikte nicel büyüklük de ağırlık ve etkinlik kazanır. Partinin nicel acıdan gelişmesi üyelerin, çalışma ekiplerinin, yerel örgütlerin artmasıyla ortaya çıkar. Nitel düzeyi yüksek, nicel varlığı büyük bir parti toplumun gidişinde belirleyici rol oynar.

Partinin nicel gelişmesi sayıca artmak demek olmakla beraber, bu, sayıları oluşturan bireylerin aynı kalacağı, varolan üyelere yenilerinin katılmasıyla sayfaların sürekli artacağı anlamına gelmez. Partinin üye sayısı, belli ölçülerde, oranlarda, bir yenilenme ile, yani, bir bölüm üyenin parti saflarından düşmesi ve yeni üye sayısının bu açığı kapadıktan başka bir fazlalık da oluşturması yoluyla artar. Partide sürekli bir üye yenilenmesi yapılır. Bir bölüm gider, bir bölüm gelir, gelenler gidenlerden fazla oldukça parti nicel olarak büyür. Bazen, bilinçli olarak sayıca büyüme durdurulur veya yavaşlatılır; hatta sayılar olduğu kadarından da düşürülebilir. Nedeni, partinin niteliğini koruma gereğidir. Parti yapısının özümseyemediği, etkin biçimde kullanamadığı gereksiz bir üye şişkinliği oluşmuşsa, sayıca büyümeyi durdurmak veya yavaşlatmak gerekebilir. Parti içinde sağlıklı eğilimler, hareketler belirmişse kesin olarak bunların tasfiyesine gidilir. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partileri hem dışa dönük sınıfsal mücadele vererek, hem kendi içinde beliren sapma eğilim ve hareketleriyle, hizipçilikle mücadele ederek, onları tasfiye ederek, gelişirler, sağlamlaşırlar, arınırlar.

Belli bir sapma birden fazla kişiyi kapsıyorsa önünde sonunda bir hizip hareketine dönüşür. Ama tersi de olur, parti yönetimini ele geçirmek, baş olmak isteyen ihtiraslı kariyeristler büyüklük, liderlik tutkunları parti yönetimini yıpratma ve aşağı etme yolunu seçerler, parti yönetimine yönelttikleri suçlamalar ister istemez parti çizgisinden sapmaya dönüşür ve bir hizip oluşur.

Partide, parti çizgisinden sapmaya izin olmadığı kadar hizipçiliğe de izin yoktur. Sapmalar parti birliğini, bütünlüğünü bozduğu, parçaladığı kadar hizipçilik de bozar, parçalar. Parti ise, hep vurguladığımız gibi işçi sınıfının sınıf mücadelesi aracıdır. Bu mücadelede alt olmamak, tersine başarı, zafer kazanabilmek için parti tek kollektif irade, karar ve eylem öznesi olmak zorundadır. Binlerce birey-üyeden oluşan partinin tek kollektif özne olarak hareket edebilmesi ise ancak demokratik merkezîyetçi örgütleniş ve işleyişle mümkündür.

Hiziplere (fraksiyon) izin vermeme ve organların çoğunlukla alınan kararlarının bağlayıcılığı, demokratik merkezîyetçiliğin temel taşlarıdır. Hizip (fraksiyon), parti

karar organlarından ve disiplininin ayrı olarak kendi karar mekanizması ve iç disiplini olan, mensuplarının parti kararlarına göre değil, hizip kararlarına göre davrandığı bir gruplaşmadır; parti örgütü içinde bir başka örgütlenmedir, adeta “parti içinde parti” gibidir. Bir hizbi veya hizipleri barındıran bir işçi sınıfı partisinin tek bir mücadele öznesi gibi hareket edemeyeceği, partinin, işçi sınıfının sınıf mücadelesi silahı olma niteliğinin zayıflayacağı, önlem alınmazsa büsbütün yok olacağı uzun boylu üzerinde durmaya gerek kalmıyacak kadar açıktır.

Çoğunluğun kararına azınlığın uymaması, organların kararlarının bağlayıcılığı kuralı da öyle. Burada da amaç ve ölçüt, partinin tek kollektif özne ve böylece de sınıfsal mücadele silahı olma niteliğini korumadır. Belli bir karar yanlış olsa dahi ona uyulması gereği de aynı gerekçeden kaynaklanıyor. Partinin tek kollektif özne ve böylece etkin sınıf mücadelesi silahı olabilme niteliğini korumak hiçbir hal ve koşulda ödün verilmez bir hedef ve ölçüttür. Yanlış bir karara geçici olarak uymanın (geçici olarak, çünkü yanlış karardan mutlak dönülür) neden olacağı zarar, karara uymamakla kollektif özneliğe, parti birliğine verilecek zarardan daha ciddi olacağı içindir ki kararlara uyulur. Kararların yanlışlığı, varsa, parti yapısının, işleyiş kanal ve kurallarının içinde, normal parti yaşamı sürecinde düzeltilir, sorunlar çözülür. Kollektif çalışma; tartışma, eleştiri ve özeleştirisi bunun içindir. Bu çalışma ve süreç içinde birey, elbette ki, her şeyin en iyisini, en doğrusunu her zaman kendisinin biliyor olamayacağını, belli konuda verilen bir kollektif kararın değil, kendi görüşünün yanlış olabileceğini de kabul edecektir. Benimsenen tutum, sen-ben çekişmesi değil; nesnel gerçekliğe uygun olanı, doğruyu hep birlikte saptamak, doğrularda birleşmek olacaktır.

Partide görüş ayrılıkları olabilir, doğaldır. Bunlar yukarıda kısaca belirttiğimiz biçimde ele alınır, işlem görür. Birey, mensubu olduğu birime çalışma ekibine, ilçe, il toplantısına, kongresine ve delege ise nihayet Büyük Kongreye görüşlerini getirir, tartışır eleştirilerini ileri sürer. Bunlar normaldir. Normal olmayan, parti disiplinine, birliğine aykırı düşen nokta, kendi görüşlerine yandaş kazanma çalışmalarına girişmek, gruplaşmaya ve parti içinde ayrı bir grup halinde davranmaya koyulmaktır. Bu hizipleşmedir, parti içi demokrasi, tartışma ve eleştiri özgürlüğü gibi sözde gerekçelerle yaldızlanıp yutturulamaz.

Asker disiplini edebiyatını bu çerçeve içinde yorumlamak gerekir. Ve de unutulmamalı ki, işçi sınıfı partisinden “öncü müfreze” olarak söz edilir ve parti disiplinine “demir disiplin” denir. Demir disiplin olması, kör, mekanik, ezici bir disiplin olması demek değildir. Tersine, ancak bilinçli, gönülden kabul edilmiş bir disiplin demir gibi sağlam, bükülmez, yani ödün vermez olur. “Asker disiplini” tekerlemesi bireyciliği ve bilinçli ya da bilinçsiz parti yıkıcılığını maskeleyen için kullanılan bir kalkandan başka bir şey değildir.

Toplumların bunalım geçirdiği, işçi sınıfının üzerine baskıların arttığı, işçi sınıfı militanı olma bedelinin yükseldiği dönemlerde işçi sınıfı partilerinde aynı nedenlerden kaynaklanan, ama birbirine zıt iki süreç görülebilir. Yorulanlar, işçi sınıfı militanı olmanın bedelini, ödemek istemeyecek kadar yüksek bulanlar Parti’den ayrılırlar. Bunlar içinde, kendi kendisine “ben şahsımı bu kadar severim, bundan öte ben yokum” diyerek iki satırlık istifa mektuplarıyla ayrılanlar çoğu kez çok azınlıktadır.

Daha yaygın olan yöntem, hem işçi sınıfının politik hareketinden, Parti'den uzağa dümen kırmak, hem de bunu devrimciliğe, militanlığa, bilimsel sosyalistliğe halel vermeden yapmaktır. Bu yöntemin aldığı biçim de, Parti'yi sapmayla, yöneticileri ihanetle ve/veya literatürde sözü geçen oportünizm, revizyonizm ve benzeri etiketlerle suçlamaktır. Partiye bağlılık, Parti'yi "kurtarmak" adına parti yıkıcılığına dahi gidilir. Sonunda Parti'den çıkarılma durumuna gelindi mi, gadre uğramış bir kahraman, bir "martir" konumuna geçilir. Partiyi suçlama ve Partiden çıkarılma emperyalizmle yerli büyük burjuvazi ve yönetimi gözünde bir "temiz kağıdı almak"tır. Artık dış ülkelerde göreve tayin edilmek, yüksek öğrenim kurullarında öğretim üyesi olmak yolları açılır. Yakın gelecekte kopacağı hesaplanan politik "kıyamet"ten kaçılmış, emin sulara demir atmış ve de bilimsel sosyalistliği kimseye bırakmamış olunur.

Zor zamanlarda işçi sınıfı partisinden böyle yaprak dökümü olur, ama bu partiyi zayıflatmaz, tersine sağlıklı, dayanıksız öğelerden arındırarak güçlendirir. Zor koşullar bir yandan yaprak dökümüne neden olurken, öte yandan da partinin saflarını sıklaştırır; dayanışmayı, birliği, kararlılığı, direnci güçlendirir. Ak koyun, kara koyun zor günlerde belli olur.

Üyelerin bir tekini bile yitirmemek için özen göstereceğiz. Dostça, yoldaşça, anlayışla hareket edeceğiz. Anlatarak, tartışarak, inandırarak görüş ayrılıklarını gidermeye, doğruları kabul ettirmeye çalışacağız. Ama parti birliğini, dayanışmasını, disiplinini bozanlara, parti çizgisinden sapanlara hoşgörümüz yoktur, bunların partide kalmasına izin verilemez.

Çark Başak, Sayı 55-56, 16 Şubat 1979